

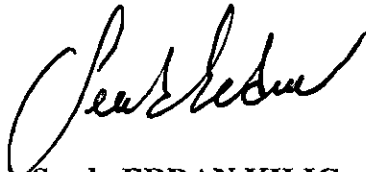
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında 7 Ağustos 2026 tarihinde imzalanan Mekke Ortak Savunma Anlaşması'nın içeriği ve ülkemize yüklediği askeri-stratejik sorumluluklar, söz konusu anlaşma henüz TBMM'ye sevk edilmediği ve anlaşmanın tam metni hâlâ kamuoyu ile paylaşılmadığı için bilinmemektedir. Ulusal ve uluslararası basında yer alan haberlere göre, anlaşma henüz TBMM onayından geçmemesine rağmen kurumsal yapı ve operasyonel adımlar atılmaya devam etmektedir. Bu durum, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi çerçevesinde uluslararası antlaşmaların onaylanması yetkisinin Meclis'e ait olduğu ilkesini zedelemekte ve parlamenter denetimi fiilen devre dışı bırakmaktadır.

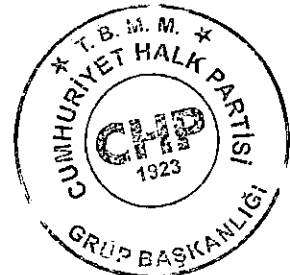
Bu anlaşmanın bölgesel güç dengelerinde yaratacağı muhtemel sarsıntılar ve ülkemizi çok boyutlu bir güvenlik krizine çekme riskinin tüm boyutlarıyla incelenerek, TBMM'nin süreçteki Anayasal denetim rolünün işletilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İktüzüğü'nün 101, 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca ivedilikle bir Genel Görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili
CHP Grup Başkanı

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Sevdâ ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Son dönemde kamuoyunun gündeminde yer alan ve uluslararası basında da sıkça tartışılan "Mekke Ortak Savunma Anlaşması", Türkiye'nin dış politika ve güvenlik mimarisinde köklü etkilere yol açabilecek mahiyettedir. Buna karşın, anlaşmanın kapsamı ve ülkemize getirdiği yükümlülükler hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ve kamuoyuna tatmin edici bir bilgilendirme yapılmamıştır. Oysa, dış politika, anlık ve şeffaf olmayan kararlarla değil; ulusal çıkarların, bölgesel barışın ve ortak aklın rehberliğinde yürütülmesi gereken stratejik bir alandır.

Partimizin Dış Politika Kurulu'nun da tespit ettiği üzere; anlaşmanın etrafında şekillenen uluslararası söylemler, Türkiye'yi çok boyutlu bir güvenlik krizinin içine çekme potansiyeli taşımaktadır. Özellikle Pakistan, Yemen ve kimi ABD'li yetkililerin Husilere yönelik son dönemdeki açıklamalarında Mekke Anlaşması'nın bir araç olarak konumlandırılması, TBMM'nin henüz onaylamadığı bir anlaşma nedeniyle Türkiye'nin bölgesel bir çatışmanın tarafı haline getirilme tehlikesini barındırmaktadır.

Ulusal ve uluslararası basında yer alan haberlere göre, 7 Ağustos 2026'da Mekke'de imzalanan Ortak Savunma Anlaşması, taraflardan herhangi birine yönelik silahlı saldırının üç ülkeye birden yapılmış sayılacağı hükmünü içermektedir. Bu kolektif savunma ilkesi, NATO'nun 5'inci maddesine benzerlik taşımakta ve anlaşmayı sıradan bir askeri iş birliği belgesinin ötesine taşımaktadır. Anlaşma kapsamında Stratejik Siyasi ve Savunma Komitesi oluşturulmuş, sekreteryaya yapısı kurulmaya başlanmış ve Suudi Arabistan'a yönelik tehditler nedeniyle kolektif savunma mekanizmasının fiilen devreye sokulduğu açıklanmıştır.

Ancak anlaşmanın tam metni hâlâ kamuoyu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi ile paylaşılmamıştır. Anlaşma henüz TBMM onayından geçmemesine rağmen kurumsal yapı ve operasyonel adımlar atılmaya devam etmektedir. Bu durum, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi çerçevesinde uluslararası antlaşmaların onaylanması yetkisinin Meclis'e ait olduğu ilkesini zedelemekte ve parlamenter denetimi fiilen devre dışı bırakmaktadır.

Anlaşma kamuoyuna açıklanmadığı ve TBMM'ye de onay için henüz sunulmadığı için; olası bir sıcak çatışma veya kriz anında Türkiye'nin nasıl bir tutum alacağı, anlaşmanın bizi hangi askeri yükümlülükler altına soktuğu belirsizliğini korumaktadır.

Savaş, barış ve ulusal güvenlik gibi milletimizin bekasını ilgilendiren hayati konularda Türkiye Büyük Millet Meclisi sürecin dışında bırakılamaz, "arka kapı diplomasisi" ile veya yürütmenin tek taraflı inisiyatifiyle milli menfaatler riske atılamaz. Dışişleri Bakanlığı'nın, atılan imzaların ülkemize faturasını Yüce Meclis'e açıklama zorunluluğu vardır.

Mekke Anlaşması'nın bir an önce onay safhasına getirilerek şeffaf bir şekilde tartışılması, bölgesel istikrarın korunması ve olası krizlerin önüne geçilmesi adına elzemdir. Bu bağlamda, Mekke Ortak Savunma Anlaşması'nın ulusal güvenliğimize, Doğu Akdeniz politikamıza ve bölgesel barışa olası etkilerinin Meclis zemininde şeffafla tartışılması, askeri taahhütlerimizin sınırlarının belirlenmesi ve TBMM'nin bilgilendirilmesi amacıyla bir Genel Görüşme açılması zorunluluk arz etmektedir.

